Súd:	Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka:	14P/118/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6221202089
Dátum vydania rozhodnutia:	04. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Andrej Maukš
ECLI:	ECLI:SK:OSVK:2022:6221202089.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci navrhovateľky/matky M. K., N.. XX. XX. XXXX, M. M. N. J. XX, zast. JUDr. Denisou Veselou, advokátkou, Mierová 1, Veľký Krtíš, proti druhému manželovi/otcovi A. K., XX. XX. XXXX, C. A. M. M. N. J.Ľ. XX, C.. Č.. M. Ú. K. - Š., o návrhu na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej K. K., N.. XX. XX. XXXX, C.. Č.. M. T. E., N.. Š.C. K. X, XXX XX R., zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo A. K., N.. XX. XX. XXXX a M. K.,
N.. XX. XX. XXXX, uzavreté dňa 11. 11. 2011 vo Veľkej Vsi nad Ipľom, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Veľká Ves nad Ipľom, zv. X, ročník XXXX, str. XX, por. č. X
r o z v á d z a .

II. Súd na čas po rozvode z v e r u j e maloletú K. K. N.. XX. XX. XXXX do ústavnej starostlivosti Reedukačného centra, Nám. Štefana Kluberta 1, 05401 Levoča.

III. Matka maloletej M. K., N.. XX. XX. XXXX a otec maloletej A. K., N.. XX. XX. XXXX sú p o v i n n í prispievať na výživu maloletej Klaudie Kováčovej nar. 15. 03. 2006 každý z nich vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) Zákona č. 601/2003 Z. z. vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra, Nám. Štefana Kluberta 1, 054 01 Levoča, počnúc dňom právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 30. 11. 2021 domáhala rozvodu manželstva s druhým manželom. Návrh odôvodnila tým, že druhý manžel začal postupne požívať alkoholické nápoje, býval agresívny a navrhovateľku aj bil. Dňa 06. 05. 2021 sa druhý manžel navrhovateľke so sekerou v ruke vyhrážal, že ju zabije, za čo bol rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 3T/52/2021 zo dňa 09. 08. 2021 odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiace s podmienečným odkladom na 1 rok pre trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a písm. b) Trestného zákona. Navrhovateľka na začiatku roka 2021 nadviazala vzťah s kolegom, s ktorým žije a plánuje spoločnú budúcnosť. Pokiaľ ide o rodičovské práva a povinnosti, navrhovateľka v rámci návrhu žiadala zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti a aby bol druhý manžel (otec maloletej) zaviazaný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa. V rámci záverečnej reči na pojednávaní dňa 04. 07. 2022 navrhla zveriť maloletú do ústavnej starostlivosti, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že výchovný proces maloletej momentálne nie je na takej úrovni, aby mohla zvládnuť jej výchovu.

2. Druhý manžel s návrhom na rozvod manželstva súhlasil. V písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že má za to, že rozvrat manželstva je dlhodobý a trvalý a manželstvo neplní svoju funkciu. Tiež súhlasil s návrhom v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky a aby bol zaviazaný prispievať na jej výživu minimálnym výživným, avšak len od doby, ako sa vo výkone trestu odňatia slobody alebo po prepustení znovu zamestná.

3. Opatrovník maloletej navrhol nariadiť nad maloletou ústavnú starostlivosť. Uviedol, že maloletá absolvovala pobyt v reedukačnom centre na základe výchovného opatrenia, pričom z podaných správ vyplýva, že výchovné opatrenie nenaplnilo svoj účel. U maloletej nedošlo k eliminácii negatívnych prejavov v správaní a matka, ako aj sama uviedla, by za týchto okolností osobnú starostlivosť o maloletú nezvládla.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámením sa so sobášnym listom účastníkov, potvrdením o príjme navrhovateľky, správou opatrovníka z prešetrenia pomerov, správou z reedukačného centra, lustráciami v registri obyvateľov, Sociálnej poisťovni a ZVJS a uznesením tunajšieho súdu č. k. 14P/83/2021-42, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

5. Z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že príčiny rozvratu manželstva sú alkohol zo strany druhého manžela, fyzické napádanie a to, že sa nestaral o rodinu. Toto trvá už 15 rokov. Navrhovateľka už rok a pol žije v spoločnej domácnosti s novým partnerom, pričom s druhým manželom nežila ani pred jeho nástupom do výkonu trestu odňatia slobody.
Maloletá bola v období od septembra 2021 do júna 2022 v reedukačnom centre. Počas tohto obdobia bola u navrhovateľky jedenkrát na prázdninovom pobyt vo februári na 5 dní. Tu nedošlo k zlepšeniu správania maloletej, kradla, vyhrážala sa, nerešpektovala navrhovateľku ako matku. Okrem toho je navrhovateľka s maloletou každý deň v telefonickom kontakte, snaží sa riešiť jej výchovné problémy, avšak neúspešne. Tiež je v kontakte s vychovávateľmi a pedagógmi s tým, že aj oni uvádzajú, že nie je zmena v správaní maloletej. Maloletá tvrdí v telefonickom kontakte opak, že oni ju bijú a podobne, to však nie je pravda. V súčasnosti by nebolo dobré, keby bola maloletá v starostlivosti navrhovateľky, nevládala by s ňou.
Navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti EQUUS s príjmom od 500 Eur do 700 Eur, podľa toho či je sezóna. Iné vyživovacie povinnosti ja nemá. Žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý nemá príjem. Výdavky hradí len navrhovateľka, ktoré predstavujú 49 Eur na elektriku, 10 Eur na vodu, 14 Eur televízia, 200 Eur na stravu na dve osoby, 150 Eur hypotéka, ktorá je zobratá na meno navrhovateľky, avšak nehnuteľnosť, v ktorej žije, patrí druhému manželovi. Zatiaľ nie sú dohodnutí, ako sa vysporiadajú. Navrhovateľka platí aj poistku štvrťročne po 33 Eur.

6. Zo sobášneho listu vyplynulo, že účastníci uzavreli manželstvo dňa 11. 11. 2011 vo Veľkej Vsi nad Ipľom a je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Veľká Ves nad Ipľom, zv. 5, ročník 2011, str. 82, por. č. 8.

7. Tunajší súd uznesením č. k. 14P/83/2021-42 zo dňa 13. 12. 2021, právoplatným dňa 27. 12. 2021, nariadil maloletej výchovné opatrenie pobytom v Reedukačnom centre v Levoči na zabezpečenie odbornej pomoci na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti. Z odôvodnenia vyplynulo, že maloletá sa v reedukačnom centre nachádzala už na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením tunajšieho súdu č. k. 13P/82/2021-18 zo dňa 31. 08. 2021. Uloženie výchovného opatrenia súd odôvodnil tak, že maloletá trpí zmiešanou poruchou správania a emotivity, pričom už v apríli 2021 jej bola doporučená medikamentózna liečba, ktorú odmieta a nedodržiava. Opatrovníkovi bolo viackrát hlásené problémové správanie maloletej ako záškoláctvo, porušovanie školských pravidiel, nevhodné správanie k matke a páchanie protiprávnej činnosti. Maloletej bolo v júni 2021 uložené výchovné opatrenie vo forme napomenutia, ktoré neviedlo k náprave. Ani pobyt maloletej v reedukačnom centre na základe neodkladného opatrenia od septembra 2021 ku dňu rozhodnutia súdu o výchovnom opatrení neviedol k náprave, nakoľko podľa správy centra maloletá nerešpektovala pedagógov, neplnila si školské povinnosti a dochádzalo u nej k sebapoškodzovaniu. Matka uviedla súdu, že starostlivosť o maloletú za týchto okolností nezvláda.

8. Zo správy Reedukačného centra Levoča zo dňa 10. 05. 2022 vyplynulo, že maloletá bola do centra prijatá 03. 09. 2021. Bola zaradená do trojročného odboru Krajčír - dámske odevy. Ak sa na ňu tlačí

alebo niečo od nej vyžaduje, je k učiteľom drzá a vulgárna. Dosahuje veľmi slabé výsledky a má absolútny nezáujem o školu. Na hodiny sa nepripravuje, o školské pomôcky sa nestará. Negatívne hodnotenia má aj za nechodenie na vyučovanie. V kolektíve výchovnej skupiny má konfliktné správanie, nebráni sa ani fyzickému napádaniu ostatných dievčat. K vychovávateľom sa správa podľa nálady, nemá problém správať sa odmietavo, drzo a vulgárne, niekedy ich odmieta rešpektovať. Plnenie pracovných úloh a osobná hygiena sú na slabej úrovni. Nevie hospodáriť s vlastnými vecami. V prípade negatívneho hodnotenia zo strany zamestnancov centra dochádza u nej k sebapoškodzovaniu. Pred matkou klame o svojom pobyte v centre. Manipuluje ju, aby u nej vzbudila ľútosť a matka zo strachu pred maloletou vyhovie jej požiadavkám. Maloletá bola dňa 31. 03. 2022 pre zhoršené správanie, stupňujúcu sa agresivitu a sebapoškodzovanie hospitalizovaná v detskej psychiatrickej liečebni Hraň, kde sa nachádza aj v súčasnosti. Adaptačné obdobie bolo výrazne problematické, momentálne sa správanie maloletej zlepšilo, avšak naďalej sa vyskytuje manipulatívne správanie voči matke na ktorú tlačí, aby ju vzala domov a tvári sa, že správanie a vzťahy s matkou sú bezproblémové. V závere správy bolo uvedené, že reedukačný proces zatiaľ nepriniesol želaný výsledok. Maloletá je voči usmerneniam pracovníkov centra naoko ústretová, v skutočnosti však ignoruje ich snahy a rady na korekciu jej správania. Reedukačné centrum neodporučilo umiestnenie maloletej do domáceho prostredia po ukončení výchovného opatrenia.

9. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že matka maloletej je od 10. 08. 2015 do súčasnosti zamestnancom spoločnosti EQUUS a.s., pričom z potvrdenia tohto zamestnávateľa vyplýva, že priemerný čistý zárobok matky za uplynulý rok dosiahol sumu 609,85 Eur. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni ďalej vyplynulo, že otec maloletej je od 02. 05. 2022 zamestnaný vo výkone trestu odňatia slobody, pričom za máj 2022 dosiahol príjem 204,07 Eur brutto. Z lustrácie v ZVJS vyplynulo, že otec maloletej vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Košice - Šaca od 06. 09. 2021 do 06. 03. 2023.

10. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 23 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého môže manželstvo na návrh z niektorého manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi nimi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. V súlade s ustanovením § 23 ods. 3 Zákona o rodine pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi súd prihliada na porušenie ich povinností podľa ustanovení § 18 a § 19 Zákona o rodine, a to žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti, vytvárať zdravé rodinné prostredie a uspokojovať potreby rodiny podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd má vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyjadrenia účastníkov za to, že ich manželstvo v súčasnosti neplní ani jednu z vyššie uvedených funkcií. Manželia spolu nežijú vzhľadom na to, že druhý manžel sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, pričom z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že už pred nástupom do výkonu trestu nežili spoločnej domácnosti. Navrhovateľka má momentálne iného partnera, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. Manželia tak nevytvárajú spoločne rodinné prostredie, ani sa nestarajú o spoločné maloleté deti, keďže ich spoločná dcéra sa od septembra 2021 nachádza v reedukačnom centre, pričom matka sama uviedla, že jej výchovu nezvláda. Súd má za to, že od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, keďže obaja súhlasili s rozvodom manželstva, a preto súd považuje rozpad manželstva za trvalý. Súd taktiež poukazuje na to, že druhý manžel bol rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 3T/52/2021 zo dňa 09. 08. 2021 uznaný za vinného pre trestný čin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa dopustil voči navrhovateľke ako poškodenej. Za tohto stavu je zrejmé, že manželstvo účastníkov nemôže ďalej pokračovať, a preto súd vyhovel návrhu v tejto časti a výrokom I. manželstvo rozviedol.

11. Súd ďalej v súlade s ustanovením § 24 ods. 1 Zákona o rodine upravil výkon rodičovských práv a povinností manželov k spoločnému maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Súd v prvom rade posudzoval otázku osobnej starostlivosti o maloletú. Keďže otec v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, je zrejmé, že osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečovať nemôže. Pokiaľ ide o matku, sama v rámci výsluchu uviedla, že pre súčasné výchovné problémy maloletej by starostlivosť o ňu nezvládala. Výchovné problémy maloletej už tunajší súd riešil, pričom maloletá sa pôvodne na základe neodkladného opatrenia a následne na základe výchovného opatrenia od septembra 2021 nachádza v reedukačnom centre. Súd má za to, že podľa aktuálnej správy z reedukačného centra nedošlo u maloletej k náprave jej výchovných problémov, ktoré viedli k nariadeniu výchovného opatrenia, a to po žiadnej stránke. Maloletá naďalej neplní riadne školské povinnosti ani dochádzku do školy, nerešpektuje pedagógov, správa sa nevhodne k ostatným dievčatám v centre, je agresívna, vulgárna a vyskytuje sa u nej sebapoškodzovanie, na základe čoho bola dokonca hospitalizovaná v detskej psychiatrickej liečebni

Hraň, kde sa nachádza aj v súčasnosti. Taktiež sa u nej vyskytuje manipulatívne správanie voči matke, pričom aj sama matka vo svojom výsluchu potvrdila, že maloletá jej pri telefonických kontaktoch klame. Taktiež matka v rámci výsluchu uviedla, že maloletá sa správala nevhodne aj počas prázdninového pobytu v jej domácnosti. Reedukačné centrum v závere svojej správy neodporučilo umiestnenie maloletej do domáceho prostredia. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že za súčasného stavu pri pretrvávajúcich výchovných problémoch maloletej by matka osobnú starostlivosť o maloletú nezvládla a maloletá naďalej potrebuje kontrolované prostredie a pomoc profesionálov pri jej výchove po všetkých stránkach. Preto sú splnené podmienky na náhradnú starostlivosť v súlade s ustanovením § 44 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko ani jeden z rodičov nemôže v súčasnosti zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Vo veci neprichádza do úvahy ani náhradná osobná alebo pestúnska starostlivosť, nakoľko v priebehu konania sa súdu ani opatrovníkovi nepodarilo zohnať vhodnú osobu na výkon niektorej z týchto foriem náhradnej starostlivosti. Naopak, sú splnené podmienky na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou v súlade s ustanovením § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine, nakoľko výchova maloletej je vážne narušená vzhľadom na jej pretrvávajúce problematické správanie a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine u maloletej doposiaľ neviedlo k náprave. Preto súd výrokom II. tohto rozsudku maloletú na čas po rozvode zveril do ústavnej starostlivosti Reedukačného centra, Nám. Štefana Kluberta 1, 054 01 Levoča. Súd poukazuje na to, že náhradná starostlivosť predstavuje dočasný inštitút a v prípade, že na strane maloletej dôjde k zlepšeniu jej správania a matka bude za takýchto okolností starostlivosť o maloletú zvládať, je možné v budúcnosti ústavnú starostlivosť zrušiť a maloletá sa môže vrátiť do domáceho prostredia.

12. Keďže súd maloletú zveril do ústavnej starostlivosti v súlade s ustanovením § 81 ods. 2 Zákona o rodine, uložil rodičom poukazovať výživné zariadeniu, v ktorom bude maloletá ústavnú starostlivosť vykonávať. Pokiaľ ide o otca maloletej, tento sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde síce je zamestnaný avšak s obmedzeným príjmom podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni okolo 200 Eur mesačne brutto. Vzhľadom na tieto obmedzené možnosti otca mu súd uložil vyživovaciu povinnosť na úrovni tzv. minimálneho výživného podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa. Pokiaľ ide o matku, táto je síce zamestnaná s priemerným čistým zárobkom okolo 600 Eur mesačne, avšak po zrátaní výdavkov ktoré uviedla na zabezpečenie domácnosti, stravy a platenia hypotéky na nehnuteľnosť, ktorá patrí druhému manželovi, ktorú navrhovateľka v súčasnosti užíva, na tieto výdavky spotrebuje veľkú časť svojho príjmu. Preto súd aj navrhovateľku zaviazal prispievať na výživu maloletej len minimálnym výživným. Pokiaľ ide o počiatok vyživovacej povinnosti, keďže predmetom konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode v súlade s ustanovením § 100 CMP, určil súd počiatok plnenia vyživovacej povinnosti ku dňu právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku, ktorým súd manželstvo rozviedol.

13. O nároku o náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.